

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักงานการอนุญาต โทร ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๕๒๐๖
ที่ ทส ๑๖๐๒.๓๔/ว ๕ ๒ ๘ ๑ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓
เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวง

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน
ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ - ๑๓
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

ด้วยกรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๑๕๐๐๗, ว ๑๕๐๐๘ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แจ้งแนวทางการขออนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวง และ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/ว ๘๐๒๗ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แก่ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ ในสาระสำคัญ เกี่ยวข้องกับการอนุญาตทำไม้สองข้างทาง ซึ่งต่อมาภายหลัง กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ มีผลให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม และ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อีกทั้ง พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ แก้ไขเพิ่มเติม สาระสำคัญตามมาตรา ๗ ให้ไม้ชนิดใดที่ขึ้นในป่า จะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม เป็นผลให้แนวทางปฏิบัติตามหนังสือ กรมป่าไม้ดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป

กรมป่าไม้ พิจารณาแล้วขอเรียนว่า เมื่อได้มีการยกเลิกและแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ ขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ รวมถึงการกำหนดให้ ไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม ตามพระราช กฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ และในระหว่างที่ยังไม่ได้มีปรับปรุงแก้ไขกฎหมายลำดับรอง ที่เกี่ยวกับการ ขออนุญาตทำไม้หวงห้าม ตามกฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับการอนุญาตทำไม้ ในเขตทางหลวงถือเป็นการดำเนินการของรัฐที่อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ ประชาชน ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ (๒) มาตรา ๕๐ (๘) กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและหน้าที่ร่วมมือและสนับสนุน ในการจัดการ คุ้มครอง บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และตามมาตรา ๕๗ (๒) มาตรา ๕๘ กำหนดให้รัฐต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหาร

จัดการ...

จัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล และยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการ โดยหากการดำเนินการใดของรัฐ อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และประชาชน รัฐต้องดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน โดยเพื่อให้การพิจารณาอนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวง เป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกฎหมายและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน และสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ จึงขอชักชวนและกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวงเพิ่มเติม ดังนี้

๑. พื้นที่ที่ขออนุญาตทำไม้

พื้นที่ที่ขออนุญาตทำไม้ตามแนวทางหนังสือฉบับนี้ ต้องเป็นพื้นที่อย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) เขตทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท ทางหลวงท้องถิ่น หรือทางหลวงสัมปทาน ซึ่งได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวง ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) เขตทางสาธารณประโยชน์ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓

(๓) เขตทางที่ส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตป่า ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๔) เขตทางที่ส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๕) เขตทางที่ของส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. การสำรวจไม้

เมื่อสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ ได้รับเรื่องราวจากกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี ขอให้สำรวจไม้และทำไม้ที่กีดขวางการดำเนินงาน หรือมีลักษณะเป็นอันตรายอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้ใช้เส้นทาง ให้พิจารณาส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการสำรวจไม้ตามระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตรวจสอบพื้นที่ที่ขออนุญาตพร้อมจัดทำบัญชีไม้โดยระบุตำแหน่งพิกัด UTM ของต้นไม้ ลักษณะของต้นไม้ และเขตปกครองส่วนท้องถิ่นของไม้แต่ละต้น แยกตามบัญชีไม้ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

(๑) บัญชีไม้สัก ที่มีขนาดความโตตั้งแต่ ๕๐ เซนติเมตรขึ้นไป

(๒) บัญชีไม้กระยาเลยหวงห้าม ที่มีขนาดความโตตั้งแต่ ๘๐ เซนติเมตรขึ้นไป

(๓) บัญชีไม้กระยาเลยที่มีไซ้ไม้หวงห้าม ที่มีขนาดความโตตั้งแต่ ๘๐ เซนติเมตรขึ้นไป

สำหรับไม้สัก ไม้กระยาเลยหวงห้าม หรือไม้กระยาเลยที่มีไซ้ไม้หวงห้าม ที่มีลักษณะเหมาะสมใช้เป็นไม้ฟืน หรือไม้ขนาดเล็กที่มีขนาดความโตไม่ถึงเกณฑ์ที่ให้สำรวจตามที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว ซึ่งมีลักษณะคงอ คุณภาพไม่เหมาะสมจะทำเป็นสินค้าหรือเพื่อประโยชน์อื่นใดนอกจากทำเป็นไม้ฟืน

หากมีความจำเป็นต้องทำออก ก็ให้ทำการสำรวจและจัดทำบัญชีไม้มาด้วย โดยไม่ต้องตรวจวัดประทีบตรา และอนุญาตให้คราวละไม่เกิน ๑,๐๐๐ ม.^๓ จนกว่าจะหมดจำนวน ตามสภาพไม้ที่เหมาะสมในการทำไม้พื้นที่มีอยู่จริง อย่างไรก็ตามต้องระมัดระวังอย่าให้มีการนำไม้นอกแปลงมาปลอมปนได้

๓. การตรวจสอบพื้นที่

การตรวจสอบพื้นที่ตามข้อ ๒. ให้ตรวจสอบว่าพื้นที่ที่ขออนุญาตเป็นพื้นที่ประเภทใด ผู้ขออนุญาตมีสิทธิเข้าใช้พื้นที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ได้รับหนังสือยินยอมหรือหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์จากหน่วยงานใด และซ้อนทับกับพื้นที่ประเภทใดหรือไม่ เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่สวนป่า เขตนิคมของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เขตนิคมของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เขตพื้นที่สงวนหวงห้ามของทางราชการ หรือเขตที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน พร้อมจัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ หรือมาตราส่วนที่ต่ำกว่าที่แสดงตำแหน่งต้นไม้และบริเวณจุดเริ่มต้น - สิ้นสุดเส้นทางที่จะทำการก่อสร้างหรือขยายเขตทาง

๔. การพิจารณาอนุญาตทำไม้

๔.๑ การทำไม้ในพื้นที่ตามข้อ ๑. หากสามารถพิสูจน์ได้ว่าพื้นที่บริเวณใดได้มาจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ถือว่าพื้นที่บริเวณนั้นไม่เป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และไม้ทุกชนิดที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่นั้น ไม่เป็นไม้หวงห้าม และไม่อยู่ในบังคับตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กรมป่าไม้พิจารณา โดยเพื่อประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ เจ้าของไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน จะแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอหนังสือรับรองไม้ตามมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมก็ได้

๔.๒ การทำไม้ในพื้นที่ตามข้อ ๑. หากพื้นที่ดังกล่าวมิได้มาจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และมีได้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ถือว่าพื้นที่ดังกล่าวยังคงเป็น “ป่า” ตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และการทำไม้ในพื้นที่ป่าจะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีเป็นไม้หวงห้าม ให้ดำเนินการพิจารณาอนุญาตตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อกำหนดฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม แก้ไขเพิ่มเติมโดย ข้อกำหนด ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม (ฉบับที่ ๒) พระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๑๕๐๐๗, ว ๑๕๐๐๘ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ขออนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวง และหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/ว ๘๐๒๗ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบนโยบายให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔

(๒) กรณี...

(๒) กรณีเป็นไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม ให้ดำเนินการตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๗๐๔.๓/๕๔๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๖ เรื่อง ซ้อมความเข้าใจในการทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม ประกอบประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการนำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามเข้าเขตดำนป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๑๕๐๐๗, ว ๑๕๐๐๘ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ขออนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวง และหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/ว ๘๐๒๗ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบนโยบายให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔

๔.๓ การทำไม้ในพื้นที่เขตทางที่ส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามข้อ ๑ (๕) จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีไม้หวงห้าม ให้ดำเนินการพิจารณาอนุญาตตามข้อ ๔.๒ (๑) ประกอบหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๑๑๖๘ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

(๒) กรณีไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม ให้ดำเนินการพิจารณาตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙ หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๑๕๐๐๗, ว ๑๕๐๐๘ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ขออนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/ว ๘๐๒๗ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบนโยบายให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ และหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๑๑๖๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๔.๔ การทำไม้ตามข้อ ๔.๒ และ ๔.๓ ให้มีการจัดทำประชาพิจารณ์หรือรายงานการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการตัดไม้ออกจากพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาตทำไม้ และในกรณีเขตทางในพื้นที่ตามข้อ ๑ (๒) ต้องผ่านความเห็นชอบจากนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นก่อน เว้นแต่กรณีสำรวจไม้ตามข้อ ๒. แล้วพบว่าเป็นไม้หวงห้ามที่ได้โค่นล้มทับบ้านเรือน สถานที่ราชการ ทรัพย์สินของประชาชน หรือเส้นทางสัญจรของประชาชนในพื้นที่ หรืออยู่ในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อชีวิตหรือทรัพย์สิน โดยเพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว และป้องกันมิให้เกิดความเสียหายอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ การทำไม้ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๑๑๖๘๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้หวงห้าม ประเภท ก. ในที่ดินกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครองหรือที่ดินของรัฐ กรณีเกิดภัยธรรมชาติหรือมีเหตุจำเป็น แล้วให้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีต้องมีการจัดทำประชาพิจารณ์หรือรายงานการมีส่วนร่วมของประชาชน และผ่านความเห็นชอบจากนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นก่อนแต่อย่างใด

๔.๕ การทำไม้...

๔.๕ การทำไม้ตามข้อ ๔.๒ ไม่ว่าจะเป็นไม้ที่ขึ้นอยู่เดิม หรือเป็นไม้ที่ปลูกขึ้น หากกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท อำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี มีความประสงค์จะนำไม้ไปใช้ประโยชน์ในกิจการงานของตน หรือบริจาคเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ ก็สามารถทำได้ โดยต้องขอรับอนุญาตทำไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ แต่หากไม่มีความประสงค์ทำไม้ หรือมีไม้ส่วนที่เหลือจากการทำไม้ มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ ออก เว้นแต่เป็นการทำไม้ตามข้อ ๔.๒ ในพื้นที่ป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ ตามข้อ ๑ (๔) และการทำไม้ตามข้อ ๔.๓ มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ ออกทั้งสิ้น

๔.๖ กรณี้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ไม่สามารถรับดำเนินการทำไม้ ออกได้ตามข้อ ๔.๕ ด้วยปรากฏข้อเท็จจริงว่าไม้มีคุณภาพไม่เหมาะสมจะมาเป็นสินค้าหรือเพื่อประโยชน์อื่นใดนอกจากทำเป็นไม้ฟืน หรือเหตุผลอื่นประการใด ต้องแจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ทราบภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ ได้รับทราบว่าจะต้องเป็นผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ นั้น แล้วให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ดำเนินการ ประมูลเรียกค่าเปิดป่าหาผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้ นั้นต่อไป ตามแนวทางหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ เรื่อง นโยบายการทำไม้ นอกเขตป่าโครงการ

๔.๗ กรณีไม่สามารถหาผู้ประมูลได้ตามข้อ ๔.๖ ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ ดำเนินการหาผู้ขอรับใบอนุญาตทำไม้ นั้นโดยวิธีการอื่นต่อไป ซึ่งอาจเป็นการพิจารณาให้บุคคลอื่น ๆ เป็นผู้ยื่น คำขอรับใบอนุญาตทำไม้ ฟืน ได้ตามที่เห็นสมควรก็ได้ ตามแนวทางหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนมาก ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ เรื่อง นโยบายการทำไม้ นอกเขตป่าโครงการ

๔.๘ การพิจารณาอนุญาตทำไม้ หวงห้ามตาม ข้อ ๔.๒ และ ๔.๓ ให้สำนักจัดการทรัพยากร ป่าไม้ท้องที่ และจังหวัดท้องที่ (ถ้ามี) ส่งเรื่องราวพร้อมความเห็นให้กรมป่าไม้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการ อนุญาตทุกครั้ง และเมื่อกรมป่าไม้แจ้งผลการพิจารณาอนุญาตให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ทราบแล้ว ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ ดำเนินการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาต พร้อมเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าภาคภาคหลวง ค่าบำรุงป่า ให้เป็นไปตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๒๒๐๓๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ - ๑๓ และ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ ตามกฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้ หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๐ เช่นเดียวกับการอนุญาตทำไม้ หวงห้ามในพื้นที่ป่า ประเภทอื่น ๆ

๕. การจัดทำบันทึกการตรวจสอบ

บันทึกการตรวจสอบต้องระบุสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ จุดเริ่มต้นและสิ้นสุด ระยะทางรวม ช่วงหลักกิโลเมตรที่ทำไม้ ความกว้างของเขตทาง เขตปกครองท้องที่ (ตำบล, อำเภอ, จังหวัด) (ถ้ามี) พร้อม เหตุผลความจำเป็นในการทำไม้

(๒) ตรวจสอบข้อมูลประเภทพื้นที่ ตามข้อ ๓.

(๓) ข้อมูลการสำรวจไม้ ตรวจวัดประทีบตรา และจัดทำบัญชีไม้ โดยมีรายการไม้ตามข้อ ๒.

(๔) ความเห็นเกี่ยวกับการทำไม้ โดยให้คณะเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบร่วมกันพิจารณา ว่าเห็นสมควรให้หน่วยงานใดเป็นผู้ทำไม้ชนิดใด ด้วยวิธีการใด เพราะเหตุใด โดยในส่วนที่กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท อำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ไม่มีความประสงค์จะทำไม้ ตามข้อ ๔.๕ ให้แจ้งสละสิทธิการทำไม้และการใช้ประโยชน์จากไม้ นั้น

(๕) ความเห็น...

(๕) ความเห็นเกี่ยวกับเส้นทางชักลากไม้และสถานที่รวมหมอนไม้ กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นไม่อาจให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจวัดเพื่อคำนวณค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ของไม้ที่ทำออก ณ ต่อไม้ ให้พิจารณาเสนอสถานที่รวมหมอนไม้ที่เหมาะสมพร้อมเส้นทางชักลากไม้

๖. เอกสารประกอบการพิจารณา

(๑) คำขอทำไม้หวงห้ามในป่า (คำขอ ๑) ตามแบบท้ายประกาศกรมป่าไม้ กำหนดแบบคำขออนุญาตทำไม้ฯ ตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๐ คำขอ ใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง ตามแบบท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยการผิดแผกชำระค่าภาคหลวง ใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง และอัตราค่าธรรมเนียม พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของคนงานหรือผู้รับจ้างที่ใช้ในการนั้น (กรณีขออนุญาตทำไม้หวงห้าม)

(๒) คำขอทำไม้และคำขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้างตามแบบท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการทำไม้ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีขออนุญาตทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามในพื้นที่ตามข้อ ๑ (๕))

(๓) หนังสือมอบอำนาจ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบและผู้รับมอบ (กรณีผู้ยื่นคำขอเป็นผู้ทำการแทน โดยติดอากรแสตมป์ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย)

(๔) ความเห็นเกี่ยวกับการทำไม้ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ และของจังหวัดท้องที่ (ถ้ามี) (กรณีขออนุญาตทำไม้หวงห้าม)

(๕) ความเห็นเกี่ยวกับการทำไม้ของจังหวัดท้องที่ และของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ (กรณีขออนุญาตทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามในพื้นที่ตามข้อ ๑ (๕))

(๖) รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ แผนการดำเนินงานที่ขออนุญาต พร้อมแบบแปลนหรือแผนผังโครงการ หรือกิจกรรมที่ขออนุญาตตามข้อ ๕ (๑) (กรณีก่อสร้าง หรือขยายทาง)

(๗) บันทึกการตรวจสอบ ตามข้อ ๕. และแผนที่มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ : ๕๐,๐๐๐ ฉบับพิมพ์สี ที่แสดงตำแหน่งต้นไม้และบริเวณจุดเริ่มต้น - สิ้นสุดเส้นทางที่จะทำการก่อสร้างหรือขยายเขตทางตามข้อ ๒.

(๘) ประชาพิจารณ์หรือรายงานการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามข้อ ๔.๔

(๙) พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินบริเวณที่ที่จะเวนคืนเพื่อสร้างและขยายทางหลวง พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตทางหลวง บัญชีเขตทาง หรือเอกสารอื่นใดที่แสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิเข้าใช้พื้นที่โดยชอบด้วยกฎหมาย ตามข้อ ๓. (กรณีเขตทางในพื้นที่ตามข้อ ๑ (๑))

(๑๐) หนังสือสำคัญสำหรับที่ดินหลวง (น.ส.ล.) บัญชีรายการสำรวจพื้นที่สาธารณประโยชน์สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือเอกสารหลักฐานอื่นใดที่แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินตามกฎหมาย ตามข้อ ๓. และหนังสือความเห็นชอบจากนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ตามข้อ ๔.๔ (กรณีเขตทางในพื้นที่ตามข้อ ๑ (๒))

(๑๑) หนังสือยินยอมหรือหนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์พื้นที่ ตามข้อ ๒. (กรณีเขตทางในพื้นที่ตามข้อ ๑ (๓) (๔) (๕))

(๑๒) หนังสือ...

(๑๒) หนังสือแจ้งสถานะสิทธิไม้ประสงค์จะทำไม้ มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นผู้ทำไม้ออก ตามข้อ ๔.๕ (กรณีผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันพื้นที่ตามกฎหมาย หรือ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ ไม่ประสงค์จะทำไม้)

(๑๓) สำเนาหน้าสมุดบัญชีธนาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้นไม้ขึ้นอยู่ (ใช้ในการชำระค่าธรรมเนียมเข้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม้ขึ้นอยู่ในเขตเทศบาลไม่ต้องใช้เนื่องจากโอนเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน)

(๑๔) เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี)

อนึ่ง ในระหว่างการพิจารณาอนุญาตทำไม้ตามหนังสือฉบับนี้ ให้เจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ประสานกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท ส่วนราชการ องค์กรของรัฐ อำเภอ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ผู้มีสิทธิเข้าใช้พื้นที่โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันพื้นที่ตามกฎหมาย และจังหวัดท้องที่ ควบคุมอย่าให้มีการตัดไม้ก่อนได้รับใบอนุญาตทำไม้ หากพบว่ามีการทำไม้ก่อนได้รับอนุญาตไม่ว่ากรณีใด (ยกเว้นมีเหตุจำเป็นตามข้อ ๔.๔) ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

(นายอรรถพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมป่าไม้

กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง